

2 0 2 4

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each	:	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 4 carries 6 marks each	:	$6 \times 4 = 24$
		Total = 100

(3)

(c) The chief advocator of individual aim of education was ____.

শিক্ষার ব্যক্তিকেন্দ্রিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক আছিল ____। *John Dewey*

শিক্ষার ব্যক্তিকেন্দ্রিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক ছিলেন ____।

সোলোঘাইনি গাবারি থাংখিনি গাহাই ____।

(d) Hero-worshipping is the characteristic of ____ period.

বীরপূজা হৈছে ____ কালৰ বৈশিষ্ট্য। *Adolescent*

বীরপূজা হল ____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

জোহোলাব সিৰিনায়া জাদোঁ ____ সমনি আখুথাই।

(e) Animism is an important characteristic of ____ period.

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হৈছে ____ কালৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য। *Infancy*

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হল ____ কালৰ একটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

জুনাদআৰিয়া জাদোঁ ____ সমনি মোনসে মখ'জাথাব আখুথাই।

(f) Computer was first invented by ____ between 1791 to 1871.

১৭৯১ৰ পৰা ১৮৭১ চনৰ ভিতৰত ____ য়ে পোনপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আবিষ্কাৰ কৰিছিল। *Charles Babbage*

১৭৯১ থেকে ১৮৭১ সালের মধ্যে ____ সৰ্বপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আবিষ্কাৰ কৰেছিল।

1791-1871 মাযথাইনি গেজেৰাব ____ আ গিব্রিয়ৈ কম্পিউটাৰখৌ সঁদাননা

(g) The English word 'psychology' is derived from _____ language.

ইংরেজী 'psychology' শব্দটো _____ ভাষার পৰা উৎপত্তি হৈছে।

Greek

ইংরেজি 'psychology' শব্দটি _____ ভাষা থেকে উৎপন্ন হয়েছে।

ইংরেজী 'psychology' শব্দটো _____ ভাষার পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(h) The English word 'emotion' is derived from the Latin word _____.

আবেগের ইংরেজি প্রতিশব্দ 'emotion' শব্দটো লেটিন ভাষার _____ শব্দর পৰা আহিছে।

emove

আবেগ-এর ইংরেজি প্রতিশব্দ 'emotion' শব্দটি ল্যাটিন ভাষার _____ শব্দ থেকে এসেছে।

ইংরেজী 'emotion' শব্দটো লেটিন শব্দ _____ শব্দটোৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

- Answer in 1 word or sentence :
- এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :
- একটি শব্দ বা বাক্যে উত্তর দাও :
- মনেসে সোধেব এৰা বাধ্যবাধক ফিননায হো :

(i) "Education is the natural, harmonious and progressive development of man's innate powers." Who said this statement?

"মানুষৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশেই হ'ল শিক্ষা।" এই উক্তিটো কৰ ?

"মানুষৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশেই হ'ল শিক্ষা।" এই উক্তিটো কৰ ?

"मानसिनि फैलनाय सोलोखौ मिथिगायारि, खौसे आरो ओंथि गोनां जौगाहोनायानो जादो सोलोयाइ।" वे बुंधिया सोरनि?

1. Give short answer as directed (any twelve) : 1×12=12

নির্ণেণানুযায়ী চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটি) :

নির্ণেণানুযায়ী সংক্ষেপে উত্তৰ দাও (যে কোনো বাৰটি) :

মুন্দ' ফিনবাৰ লিৰ (জাযজিৰায়া মোনজিৰ) :

• Fill in the blanks :

• দ্বাদশি ঠাই পূৰ কৰা :

• শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

• তাঁদাঁ জাযগা আৰুঁ খালাম :

(a) The Latin word 'Duco' means ____.

ল্যটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দৰ অৰ্থ হৈছে ____। *lead*

ল্যাটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দটিৰ অৰ্থ হ'ল ____।

লেটিন শব্দ 'Duco' সোদোবনি অঁখিয়া জাদো ____।

(b) John Dewey considered education as a 'tri-polar' process and these three poles are student, teacher and ____.

জন ডিউইয়ে শিক্ষাক 'ত্ৰি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰিছে আৰু এই তিনিটা পক্ষই শিক্ষাৰ্থী, শিক্ষক আৰু ____ ক সাধন কৰে।

জন ডিউই শিক্ষাকে 'ত্ৰি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰে আৰু এই তিনিটা পক্ষ হ'ল শিক্ষাৰ্থী, শিক্ষক আৰু ____।

জন ডিউইয়ে সোঁলোঁখাৰ্থী 'মোনধাম মিৰু' গোনাঁ তামা হিচাবে গন্যকৰ্তব্য আৰু যি মোনধাম মিৰুতা ফৰাণসা, ফোৰোঁগিৰি আৰু ____।

- (j) "Destiny of the nation is being shaped in her classroom." Which Education Commission remarked this statement?

"এটা জাতি বা এখন দেশৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত গঢ় লয়।"
কোনখন শিক্ষা আয়োগে এই মন্তব্য দিছিল?

"একটি জাতি বা একটি দেশের ভাগ্য বিদ্যালয়ের শ্রেণিকোঠাগুলিতে গড়ে ওঠে।"
কোন শিক্ষা আয়োগ এই মন্তব্য প্রদান করেছিল?

"मोनसे हारि एबा गंसे हारनि इयुना फरायसालिनि धाखो खुधायाव साजाम जायो।"
মাবে সোলোঁছাঃ আয়গ (Commission)আ বে বুঁখিছৌ হোদোমোন?

- (k) What is the full form of CD-ROM?

CD-ROMৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

CD-ROM-এৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি কী?

CD-ROM আৰুঁ মহাৰ মা?

- (l) In which year was the University Grants Commission established?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল? 1956

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন সালে গঠন কৰা হৈছিল?

मुलुगसोलोसालि अनसुंधाः आयग (University Grant Commission)छौ मावे मायथाइयाव मायसननाय जादोमोन?

- (m) Write the full form of NCERT.

NCERT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখ।

NCERT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি লেখো।

NCERT নি আৰুঁ মহাৰ ছৌ লি।

National Council of Educational Research and Training

(n) Who first developed the sociometric method?

কোনে পোনপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটোৰ বিকাশ ঘটাইছিল ?

কে সৰ্বপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটিৰ বিকাশ ঘটাইছিলেন ?

সোৱ গিৰিসিন সমাজ বিজিৰসং আদৰনি জৌগানায় জাহোৰ্দোমোন?

(o) What is illusion?

ভ্ৰান্ত প্রত্যক্ষ কাক বোলে ?

ভ্ৰান্ত প্রত্যক্ষ কাকে বলে ?

সায়ামায়া মাখৌ বুডো?

2. Answer any *twelve* of the following questions : 2×12=24

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো বাৰটোৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলিৰ যে কোনো বাৰোটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁলুফোৱনি জায়খিজায়া মোনজিনৈ ফিননায় লিৰ :

(a) What do you mean by formal education?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝ ?

খান্ধি লেখা সোলোঁথাই বুডোব্লা নোঁ মা বুজियो?

(b) "Education is a life-long process." Explain.

“শিক্ষা হৈছে এক জীৱনজোৰা প্ৰক্ৰিয়া।” ব্যাখ্যা কৰা।

“শিক্ষা হলো একটি জীবনব্যাপী প্ৰক্ৰিয়া।” ব্যাখ্যা কৰো।

“সোলোঁথাইয়া জাদোঁ মোনসে জিউ জোবজাসে মাবনেম।” বেখেব।

(g) What is experience curriculum?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাক বোলে ?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাকে বলে ?

রোগীখি বিখাযারি ফরাফারি মাখৌ বুড়ো?

(h) Write two functions of District Institute of Education and Training (DIET).

জিলা শৈক্ষিক আৰু প্রশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান (DIET)ৰ দুটা কাৰ্য লিখা ।

জেলা শৈক্ষিক এবং প্রশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান (DIET)-এৰ দুটি কাজ লেখো ।

সোলোঁথাই আরো ফোরোঁথাইনি জিলাযারি ফসংথান (DIET)নি মোননৈ খ্রামানি লির।

(i) What is educational psychology?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাকে বলে ?

সোলোঁথাইযারি গোসো বিগিয়ান মাখৌ বুড়ো?

(j) Write two merits of experimental method.

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা ।

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটি সুবিধা লেখো ।

আনজাদারি আদবনি মোননৈ মুলাম্ফা লির।

শৈশবকাল কাক বোলে ?

শৈশবকাল কাকে বোলে ?

খুদিয়া সম মাখো বুড়ো?

(d) Write two differences between growth and development.

বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

বৃদ্ধি এবং বিকাশের মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

देरनाय आरो जौगानायनि गेजेराव थानाय मोननै फाराग लिर।

(e) Write two important conditions of a science laboratory established in school.

এখন বিদ্যালয়ত স্থাপন কৰা এটা বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰৰ প্ৰয়োজনীয় দুটা চৰ্ত লিখা।

একটি বিদ্যালয়ে স্থাপন করা একটি বিজ্ঞান পরীক্ষাগারের দুটি প্রয়োজনীয় শর্ত লেখো।

गंसे फरायसालियाव गायसननाय गंसे बिगियान आनजादसालिनि गोनां जानाय मोननै रादाइ लिर।

(f) Write two characteristics of computer.

কম্পিউটাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

কম্পিউটাৰের দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

कम्पिउटारनि मोननै आखुथाइ लिर।

- (k) Write two differences between Psychology and Educational Psychology.

মনোবিজ্ঞান আৰু শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

মনোবিজ্ঞান এবং শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানের মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

গোসো बिगियान आरो सोलोधाइयारि गोसो बिगियाननि गेजेराव धानाय मोनने फाराग मख'।

- (l) Write two functions of spinal cord.

মেকমজ্জাব দুটা কাৰ্য লিখা।

মেকমজ্জাৰ দুটি কাজ লেখো।

मेरु दिरुनि मोनने खामानि मख'।

- (m) What is stimulus?

উদ্দীপক কাক বোলে?

উদ্দীপক কাকে বলে?

दुख्हांहोग्रा माखौ बुडो?

- (n) Write two functions of pituitary gland.

শোষক গ্রন্থিৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

পিটুইট্যারি গ্রন্থিৰ দুটি কাজ লেখো।

सोबग्रा बिथोब (Pituitary gland)नि मोनने खामानि मख'।

- (o) What is Serampore Trio?

শ্রীৰামপুৰ ত্ৰয় কাক বোলে?

श्रीरामपुर त्रयी कাকে বলে?

Serampore Trio माखौ बुडो?

3. Answer any ten of the following questions :

4×10=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যি কোনো দশটিৰ উত্তৰ দাও :

गाहावनि सौतुफोरनि जायखिजाया मोनजि फिननाय हो :

(a) Write four strengths of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সবলতা লিখা।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰটি সবলতা লেখো।

सोलोधाइनि गावारी धांखिनि मोनत्रै बोलो मख'।

(b) Discuss the relation between Education and Philosophy.

শিক্ষা আৰু দৰ্শনৰ মাজত থকা সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং दर्शनের মধ্যে সম্বন্ধ আলোচনা করো।

सोलोधाइ आरो सानधी विद्यानि गेजेराव थानाय सोमोन्दोखी सावराय।

(c) Write four important characteristics of childhood.

बाल्याकालर चारिटा गुरुत्वपूर्ण वैशिष्टा लिखा।

बाल्याकालेर चारटि गुरुत्वपूर्ण वैशिष्टा लेखो।

गद्य'सा समनि मोनत्रै गोनांथार आखुथाइ मख'।

(d) Write four psycho-physical needs of adolescent.

কৈশোৰৰ চাৰিটা মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লিখা।

কৈশোৰেৰ চাৰটি মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লেখো।

लाइमोननि मोनत्रै गोसो देहायारि गोनांथि मख'।

(e) Write four advantages of E-mail.

ই-মেইলৰ চাৰিটা সুবিধা লিখা।

ই-মেইল-এৰ চাৰিটা সুবিধা লেখো।

ই-মেইলনি মোনত্ৰে ছাবু মল্ল'।

(f) Discuss the role of teacher as a motivator.

অভিপ্ৰেৰক হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

অভিপ্ৰেৰক হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

গোস্বামীগিৰি হিচাপে ফোৰোগিৰিনি বিফাৰলী সাবায়।

(g) Write four objectives of co-curricular activities.

সহ-পাঠ্যক্ৰম কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লিখা।

সহ-পাঠ্যক্ৰম কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লেখো।

লোব্বা ফাফাৰি মাফাৰিনি মোনত্ৰে বিখাংলি মল্ল'।

(h) Discuss the scope of educational psychology.

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰো।

সোল্লোমাই গোস্বামী বিজ্ঞাননি সিমা এৰা নুসহৰনাথলী সাবায়।

(i) Why should a teacher study psychology? Discuss.

এজন শিক্ষকে কিয় মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা প্ৰয়োজন? আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকৰ মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা কেন প্ৰয়োজনীয়? আলোচনা কৰো।

সাধে ফোৰোগিৰিয়া মানো গোস্বামী বিজ্ঞান ফাফাৰিমা গোনা? সাবায়।

(j) Discuss the main parts of a brain.

মস্তিষ্কৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰা।

মস্তিষ্কৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰো।

মেলেমনি গাহাই বাহাগোফোৰলী সাবায়।

(k) Write four educational significance of drives.

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লিখা।

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লেখো।

ইসিড্ৱাৰি বোলোনি মোনৰে সোলোঁছাৱাৰি জুনিয়াথি মখ'।

(l) Write four characteristics of habit.

অভ্যাসৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

অভ্যাসৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

হুদানি মোনৰে আখুথাই লি।

(m) Write a short note on Gurukul system.

গুৰুকুল প্ৰথাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

গুৰুকুল প্ৰথাৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

গুৰুকুল বিখ্যান্থিনি সায়াব সুন্দ'ই লি।

(n) Write a short note on the Charter Act of 1813.

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

১৮১৩ সালৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

১৮১৩ মাযথাইনি সাৰ্টাৰ আয়েননি সায়াব সুন্দ'ই লি।

(o) Write four characteristics of basic education.

বুনিয়াদি শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লিখা।

বুনিয়াদি শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লেখো।

গুদি সোলোঁছাৱাৰি মোনৰে নেমখ্যান্থি মখ'।

4. Answer any four of the following questions :

6×4=24

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলিৰ যে কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দাও :

गाहायनि सौलुफोरनि जायखिजाया मोनद्वैनि फिननाय लिर :

(a) What is non-formal education? Discuss the differences between formal and non-formal education.

2+4=6

অনৌপচাৰিক শিক্ষা কাক বোলে? আনুষ্ঠানিক আৰু অনৌপচাৰিক শিক্ষাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা কাকে বলে? আনুষ্ঠানিক এবং অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মধ্য পাৰ্থক্যগুলি আলোচনা কৰো।

गोरा नडि खान्धि लेखा सोलौथाइ माखौ बुडो? खान्धि लेखा सोलौथाइ आरो गोरा नडि खान्धि लेखा सोलौथाइनि गेजेराव थानाय फारागफोरखौ सावराय।

(b) What is vocational education? Discuss the importances of vocational aim of education.

2+4=6

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাকে বলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাগুলি আলোচনা কৰো।

जिउ राहा सोलौथाइ माखौ बुडो? सोलौथाइनि जिउ राहा थांखिनि गोनांथिफोरखौ सावराय।

- (c) Write two personal qualities of a teacher. Discuss the challenges before a teacher in the new context. 2+4=6

একজন শিক্ষকের দুটি ব্যক্তিগত গুণ লিখা। নতুন পরিস্থিতিতে একজন শিক্ষকের সম্মুখত দেখা দিয়া প্রত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা করা।

একজন শিক্ষকের দুটি ব্যক্তিগত গুণ লেখো। নতুন পরিস্থিতিতে একজন শিক্ষকের সম্মুখীন হওয়া প্রতিকূলতাসমূহ আলোচনা করো।

सासे फोरोंगिरिनि मोनने गावारि गुनफोरखी मख'। गोदान थासारियाव सासे फोरोंगिरिनि सिगाडाव नुजानाय मोगा-मोगिफोरखी सावराय।

- (d) Write two objectives of the University Grants Commission. Discuss the power and functions of the University Grants Commission. 2+4=6

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের দুটি উদ্দেশ্য লিখা। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের ক্ষমতা আর কার্যসমূহ আলোচনা করা।

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের দুটি উদ্দেশ্য লেখো। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগের ক্ষমতা এবং কার্যসমূহ আলোচনা করো।

मुलुगसोलोंसालि अनसुंथाइ आयगनि मोनने बिथांखि मख'। मुलुगसोलोंसालि अनसुंथाइ आयगनि गोहो आरो हावाफोरखी सावराय।

- (e) What is instinct? Discuss the common methods or devices of modification of instinct. 1+5=6

প্রবৃত্তি কাক বোলে? প্রবৃত্তি পরিশোধনের সাধারণ পদ্ধতি বা কৌশলসমূহ আলোচনা করা।

প্রবৃত্তি কাকে বলে? প্রবৃত্তি পরিশোধনের সাধারণ পদ্ধতি বা কৌশলগুলি আলোচনা করো।

जोनोमारि आखुथाइ माखी बुडो? जोनोमारि आखुथाइ फोसाबनाय आदब एबा सोलोफोरखी सावराय।

